

Оригиналан научни рад

UDK 314.7:061.1
Original scientific workДаница Шантић
Славица Обрадовић**МИГРАЦИОНА ПОЛИТИКА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ***

Извод: Више од две деценије у Европској Унији постоји тенденција ка уједначавању миграционе политике међу државама чланицама. Међутим, инертност европских структура, као и чињеница да свака држава има своје демографске проблеме, различити ниво незапослености, специфичности у културном, социјалном, економском развоју, представљају кочницу за формулисање експлицитно јединствене миграционе политике. У условима велике сеобе народа која је узрокована глобалним факторима, пре свега односима великих сила, ратовима и геополитичким импликацијама, неопходно је усагласити политику досељавања међу свим чланицама Европске уније. То је пре свега због чињенице да ће услед оваквих несагледивих миграционих токова из Африке и са Блиског Истока доћи до промене демографске слике ЕУ, пре свега у домену конфесионалне структуре становништва, затим размештају становништва, са посебним аспектом на интеграцији миграната. Отуда је неопходно сагледати везу демографских елемената са осталим елементима друштвених система, у циљу креирања сврсисходне политике која ће на најбољи начин управљати свим типовима просторне мобилности становништва.

Кључне речи: миграциона политика, становништво, Европска Унија

Abstract: More than two decades there is a tendency in the European Union towards harmonization of migration policies among Member States. However, the slow functioning of European structures, as well as the fact that each country has its own demographic problems, the different level of unemployment, the specifics of the cultural, social and economic development, are an impediment for explicit formulation of unified migration policy. In the time of the great migrations caused by global factors, primarily the relations between the great powers, civil wars and geopolitical implications, it is necessary to harmonize migration policy among all EU member states. This is primarily due to the fact that because such unforeseen migration flows from Africa and the Middle East caused changes in demographic characteristic of the EU, religious structures, with special attention to the integration of migrants and change in population distribution. That's why it is necessary to understand the connection of demographic elements with other elements of social systems in order to create meaningful policy toward all types of migration flows.

Key words: migration policy, population, EU

---

* Рад представља резултат истраживања на пројекту 176017, који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развој Републике Србије.

Увод

Целокупна историја човечанства обележена је миграционим кретањима. Историјски налази указују да од давнина постоји интересовање за овај комплексни друштвено-цивилизацијски феномен који је био један од битних домена проучавања низа диференцијалних научних дисциплина. Људи су одувек мигрирали у потрази за храном, новим могућностима, бољим животом, кретали су се услед сиромаштва, конфликта или природних катастрофа. Међутим, миграције добијају сасвим нову димензију и карактеристике са почетком европске експанзије ка Новом Свету од XVI века, док миграције масовнијег обима започињу од средине XIX века, као резултат културних и политичких промена и развоја нових видова транспорта и комуникација. Миграције становништва ка Европи појачавају интензитет крајем XX века када овај континент, а пре свега земље Европске Уније постају имиграционо подручје за становнике Африке и Азије. Тако се број међународних миграната у Европи повећао 4 пута у периоду од средине XX века до данас.

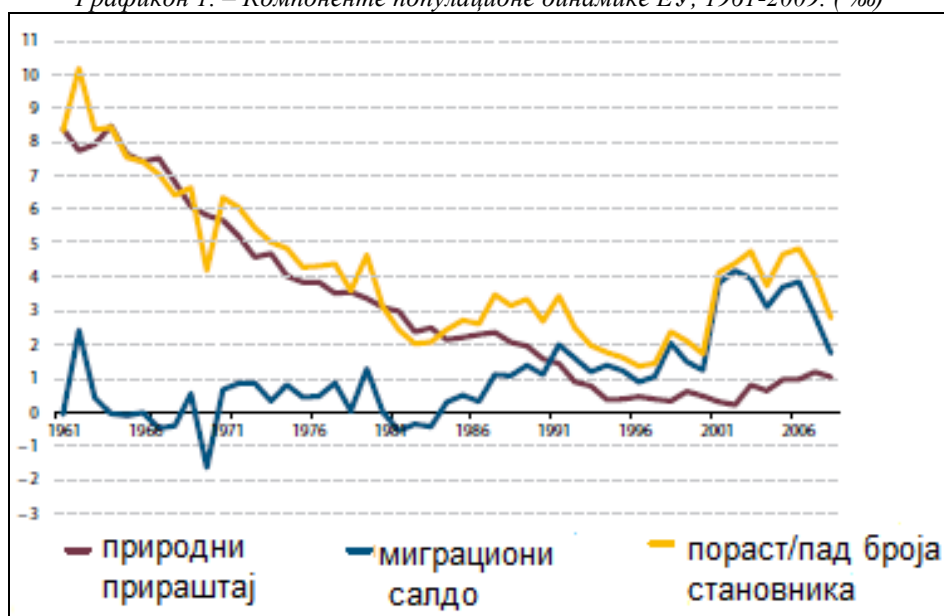
Осврт на значај просторне мобилности становништва као компоненте популационе динамике Европске уније

На европском континенту је 2014. године живело 742 милиона становника, од чега 507,4 милиона у земљама Европске Уније. То значи да чак 70% европског становништва живи у државама чланицама ЕУ, а од тог броја 6,3% није рођено у некој од земаља чланица. У односу на број становника 2013. године, забележен је пораст од готово 2 милиона становника. Међутим, од 1960-2014. године број становника ове територије се повећао за 100 милиона лица. Процењује се да ће се број становника држава чланица ЕУ и у 2015. повећати и то за 800.000 лица и износиће 508,2 милиона становника. Дугорочније процене указују да ће до 2040. број становника целог континента забележити опадање, и то највише у Румунији, Немачкој, Бугарској, Литванији за готово 1/5 укупног броја становника (www.worldpopulationreview).

Основне карактеристике демографских процеса Европске Уније јесу снижавања нивоа фертилитета испод потребног за просто обнављање, интензивно старење популације, али и интензивни миграциони токови. Разматрањем компонената популационе динамике уочава се пад стопа природног прираштаја, као и просечне годишње стопе раста/пада броја становника у периоду 1961-2009. Стопа природног прираштаја бележи константан пад у готово целокупном посматраном периоду. Изузетак је последња деценија, јер се од 2002. године бележи незнатно повећање ове стопе. Од 1991. године миграциона компонента представља главни фактор пораста становништва ЕУ. У том периоду њене вредности, након деценијског флукутирања, бележе пораст, пре свега од 1986. године, да би 1991.

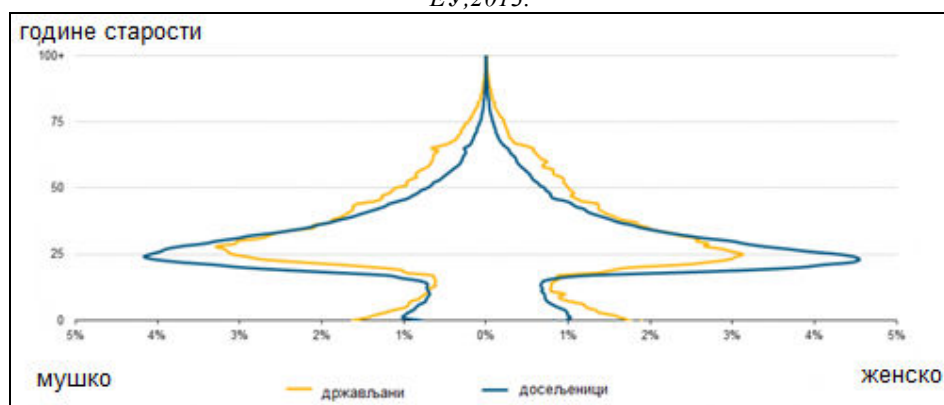
године премашиле вредности стопе природног прирастаја. Вредности миграционих стопа расту, од 2000. до 2006. године, да би потом забележиле значајнији пад. То се може објаснити увођењем рестриктивнијих мера миграционих политика, како на нивоу целе Европске Уније, тако и у оквиру њених држава чланица (Графикон 1).

Графикон 1. – Компоненте популационе динамике ЕУ, 1961-2009. (%)

Извор: epp.eurostat.ec.europa.eu

Графикон 2. – Старосна структура аутохтоног и мигрантског становништва ЕУ, 2013.

Извор: www.epp.eurostat.ec.europa.eu

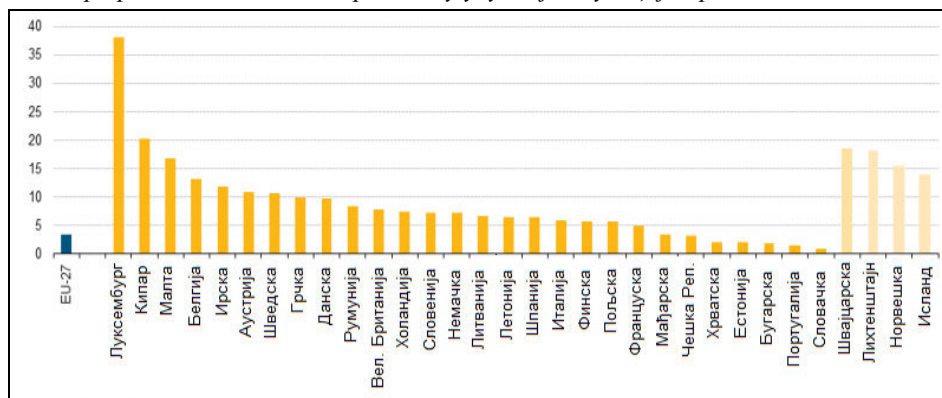
О значају миграција становништва на демографски развитак земаља чланица ЕУ говори и компаративна популациона пирамида, на којој је представљена старосно-полна структура држављана Европске Уније и имиграната без држављанства, која указује да је досељено становништво млађе старосне доби. Дистрибуција по старости показује већи удео досељеног становништва у оптималном радном и фертилном контингенту. То говори у прилог чињеници да су разлози за миграрање економске природе. Такође, оптимални фертилни контингент је индикатор за повећање стопа наталитета од стране досељеног становништва. Медијална старост имиграната који живе у државама Европске Уније је 35 година, а држављана ЕУ 43 године (Графикон 2).

Миграциони трендови у Европској Унији крајем XX и почетком XXI века

Вишеструки су разлози миграрања у ЕУ: образовање, запошљавање, сједињавања породица и др. Процењује се да 20 милиона становника ЕУ, или 4% укупног броја имају држављанство земаља које нису чланице уније (www.epp.eurostat.ec.europa.eu). Прва деценија XXI века је карактеристична по великим миграционим таласима како из земаља чланица уније, тако и из земаља које не припадају овој групацији. Тако је 2008. године 3,8 милиона људи мигралило ка и између 27 држава чланица ЕУ. Од тог броја је чак 2 милиона, или нешто више од половине укупног броја досељеника потицало из земаља чланица ЕУ. Највише је било Румуна (384.000 лица), а за њима следе Пољаци (266.000) и Бугари (98.000). Преосталих 1,8 милиона имиграната нису долазили из земаља ЕУ, а међу њима су најбројнији Мароканци (једини преко 100.000), затим следе становници Кине, Индије, Албаније и Украјине. Највећи број Мароканаца (94.000) и Кинеза је изабрало Шпанију (27.000). Главно одредиште становника Индије је била Велика Британија (www.epp.eurostat.ec.europa.eu).

Земље ЕУ су веома значајна одредишта имиграната, али не у једнакој мери и због истих разлога. У већини држава чланица ЕУ је 2013. године забележен већи број досељених од одсељених. Изузетак представљају Бугарска, Пољска, Румунија и три балтичке републике: Естонија, Летонија и Литванија. У апсолутним износима Шпанија, Немачка и Велика Британија су примиле највећи број миграната, односно више од половине укупног броја миграната у Европској Унији. У односу на укупан број становника, Луксембург је имао највећи удео миграната у укупном становништву, чак 36%, што значи да је сваки трећи становник ове државе досељен из неке друге државе (80% имиграната је из неке од чланица ЕУ). За њим следи Малта са 22% и Кипар са 18%. Занимљиво је да је у Луксембургу у истом периоду забележена и највећа стопа емиграције која је износила 21% (Графикон 3).

Графикон 3. – Удео имиграната у укупној популацији држава ЕУ, 2013.

Извор: www.epp.eurostat.ec.europa.eu.

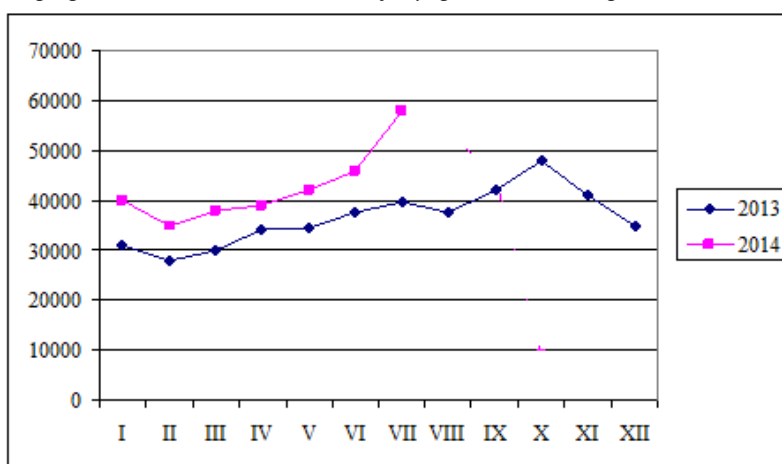
Немачка је држава са највећом вредности апсолутног миграционог салда међу државама чланицама ЕУ, са вредношћу од 592.200 лица 2012. год. За њом следе Велика Британија са 498.000, Италија са 350.000, Француска 3-27.400 и Шпанија 304.100. Државе у којима је износ миграционог салда мањи од 10.000 су: Хрватска, Малта, Словачка. Важно је напоменути да је 2013. - вредност овог показатеља у Немачкој опала на 428.000 лица услед интензивнијег иселјавања и рестриктивније миграционе политике. Уколико посматрамо досељавање становништва из неке друге земље чланице ЕУ, Немачка задржава прво место, на другом је Велика Британија, док је Италија у овом случају на трећој позицији. Са друге стране, уколико посматрамо укупан број имиграната који долазе из земаља које нису чланице ЕУ, на првом месту је В. - Британија са 260.000, а затим Италија са 217.200, Немачка са 205.000, Шпанија са 172.000 и Француска 120.900 (www.epp.eurostat.ec.europa.eu).

Према подацима Еуростата и Граничне агенције Европске уније (Frontex), у првих девет месеци 2015. године 710.000 миграната је ушло на територију уније. Само у августу и септембру је број миграната износио 360.000 лица, док је током целе 2014. године тај број достигао 282 000 имиграната. Процењује се да овом броју треба додати и око 100.000 избеглица и ирегуларних миграната који су у протеклим месецима ушли на територију ЕУ преко Хрватске (www.epp.eurostat.ec.europa.eu; www.frontex.europa.eu). Високи комесаријат за избеглице (UNHCR) саопштио је да је од почетка 2015. године у Европску Унију преко Медитерана дошло 264.500 миграната од чега више од половине у Грчку. Највећи број миграната је из Сирије (чак 82%), потом из Авганистана (14%) и из Ирака (3%) (www.unhcr.org).

Основни проблем са којим се сусрећу владе држава ЕУ у последњих неколико година јесу интензивна, нерегуларна досељавања. Према Високом Комесаријату Уједињених Нација за избеглице (UNHCR) у 2013. години

више од 1,1 милиона људи у свету је затражило азил, од чега сваки трећи или 35% у ЕУ. Обавеза ЕУ-а, да штити оне којима је то потребно, уграђена је у Повељи о темељним правима и у Уговору о функционисању ЕУ. Осим тога, то је и међународна обавеза која произилази из Женевске конвенције о статусу избеглица из 1951. године. Европска Унија је 2013. године забележила 435.760 апликација за азил, док је у периоду јануар-октобар 2014. године број захтева за азил износио преко 415.000 (Графикон 4). Број апликација за азил се непрекидно повећава, нарочито у последњих 6 месеци 2015. године.

Графикон 4. – Захтеви за азил, јануар 2013-октобар 2014. године

Извор: www.epp.eurostat.ec.europa.eu

Број тражилаца азила у првом кварталу 2014. године у односу на исти квартал претходне године повећан је за 29%. Због кризе и сукоба у Сирији број захтева грађана ове земље се удвостручио и достигао 50.495 у 2014. години. Захтеви за азил из Руске Федерације показују велики раст у истој години, чиме долазе на друго место, испред Авганистана. Пакистан је остао рангиран као четврта земља порекла азиланата. Посматрајући заједно захтеве држављана Албаније, Босне и Херцеговине, Македоније, Црне Горе и Србије формира се значајна група азиланата у Европској Унији чији део представља 17% од свих захтева, с тим да је нешто већи број захтев са Косова и Метохије и Албаније (36%). Око 18.000 тражилаца азила у Немачкој били су из Србије што представља највећи број захтева у једној земљи чланице у 2013. години. Најважније земље пријема су: Немачка, Француска, Шведска и Велика Британија. Немачка је у 2013. години имала 126.705 апликаната што је скоро два пута више од Француске. Ова разлика се може објаснити тиме да је Немачка прва или друга дестинација за тражиоце азила из земаља Балкана, Сирије и Руске Федерације. Сиријци чине највећи број кандидата у седам од двадесет осам земаља чланица ЕУ, са више од 16.000

поднетих захтева у Шведској Највећи број тражилаца азила у Француској били су грађани Демократске Републике Конго (5.500), док је у Италији било више Нигеријаца (око 3.500), а у Великој Британији највише Пакистанаца (4.500). Број одбијених захтева износи 65%, док је за 15% одобрен статус избеглице, за 14% захтева одобрена је додатна помоћ, а 5% је добило привремену боравак из хуманитарних разлога (www.europarl.europa.eu).

У многим земљама Европске Уније постоји отпор према досељавању миграната и присутно је јачање ксенофобије. Негативно расположење према имиграцији веома је изражено у Шпанији, Италији, Белгији и Великој Британији, где се више од 65% становништва у потпуности или делимично слаже да је "превише имиграната у њиховој земљи". Са друге стране, у Шведској већина испитаника не сматра да имиграција има лош утицај на друштво, али ни у једној земљи Европе већина испитаника не сматра да имиграција има позитивне ефекте. Борба за смањење броја миграната представља централни део напора британске владе. Она има став да је боље борити се против кријумчара људи и фокусирати се на "земље порекла и транзита", а због ширења мрежа трговине људима потребно је сузбијати све облике нерегуларног усељавања.

Правни оквири спровођења миграционе политике Европске уније

Према врсти миграционе политике издвајају се три категорије држава чланица ЕУ: државе са развијеном миграционом и азилантском политиком (Немачка, Аустрија, Белгија, Шведска и Холандија); државе чија је миграциона политика усмерена на редукацију азила (Велика Британија, Данска и Ирска); Државе са великим порастом илегалних миграната и усмеравање одредби миграционе политике ка спречавању ових нерегуларних миграција (Француска, Грчка, Италија, Португалија и Шпанија) (Pribytkova I., Gromovs J. 2007).

Глобални приступ просторној мобилности становништва на почетку XXI века спроводи се регионалним и билатералним политичким дијалозима, уз помоћ политичких алата као што су партнерства за мобилност¹, правним инструментима, као што су лакше добијање виза и споразуми о поновном приступу, оперативном подршком и изградњом капацитета као и

---

¹Један од значајних политичких дијалога у циљу управљања миграцијама јесте партнерство за мобилност, који се показао корисним за решавање питања миграције и азила на начин који одговара свим укљученим странама. Њима се утврђује скуп политичких циљева и успоставља структура за дијалог и сарадњу. Партнерства за мобилност до сада су склопљена са шест земаља: Молдавија (2008), Зеленортска острва (2008), Грузија (2009), Јерменија (2011), Мароко (2013) и Азербејџан (2013). Преговори о партнерству за мобилност са Тунисом завршени су у новембру 2013. и очекује се његово потписивање, а исте године су започели и преговори с Јорданом.

широким распоном подршке програмима и пројектима (који су на располагању бројним учесницима, укључујући цивилно друштво, удружења миграциона и међународне организације). Циљ оваквог глобалног приступа миграцијама становништва јесте подстицање дијалога и сарадње са земљама партнерима изван ЕУ у четири области: боља организација легалне миграције и подстицање мобилности, спречавање и сузбијање илегалне миграције и искорењивање трговине људима, максимално повећање утицаја миграције на развој, те промовисање међународне заштите и јачање спољне димензије азила (http://www.europa.rs/mediji/vesti_iz_brisela/3708/Spoljna+migraciona+politika+EU%3A+odlu%C4%8Dniji+pristup.html).

Европска Унија се од 1999. године, залаже за стварање заједничког европског система азила, којим ће се ускладити одређени аспекти националних азилних поступака, омогућити сигурност, праведност и ефикасност тих поступака, самим тим и онемогућити њихову злоупотребу. Због посебних уставних и правних традиција, поступци одобравања или укидања статуса избеглица, знатно се разликују у државама чланицама ЕУ. Пре одобравања азила, мора се признати статус избеглице, због чега је, од кључне важности, да државе чланице, једнако перципирају израз "избеглица". Усклађени су критеријуми приликом одлучивања о томе ко задовољава неопходне услове: држављани земаља изван ЕУ или особе без држављанства која се налазе изван својих матичних земаља у које се не желе и не могу вратити, услед страха од прогона због расне, верске и националне припадности, политичког уверења или припадности одређеној друштвеној групи. Управо услед суочавања са изазовима који настају као последица међународне мобилности, као и због заштите оних који у Европи траже уточиште, Европска Унија је успоставила Заједнички систем азила².

По ступању на снагу Уговора о Европској унији, имиграциона политика је ограничена на сарадњу у области признавања азила и реципрочног признавања транзитних виза, који се налазе у "трећем стубу", што представља сарадњу у правосуђу и унутрашњим пословима. Само неколико аспеката визне политике је подведено под надлежност Европске заједнице. Један од постојећих чланова Уговора о оснивању Европске заједнице говори: "Савет ће поступајући једногласно у погледу предлога Комисије и, после консултација са Европским парламентом, одредити треће земље чији држављани морају поседовати визу при преласку спољних граница држава чланица." Уређењем закона ЕУ о визама одређују се процедуре и услови за издавање виза за транзит кроз државе чланице или намеравани

---

² Азил је облик међународне заштите коју добијају лица која беже из својих земаља због страха од прогона. "Подносилац азила" је особа која је поднела захтев за међународну заштиту или особа која је обухваћена захтевом као члан породице током референтног периода

боравак на територији држава чланица не дуже од три месеца у било ком шестомесечном периоду. Безвизни режим није стална конструкција, као и негативна визна листа земаља Европског савета, такође позната и као "црна листа", чијим држављанима је неопходна виза за улазак на територију земаља чланица Шенгена. Тако је на пример 2003. године Еквадор стављен на негативну листу због забринутости у погледу илегалне миграције. Боливија је 2006. године стављена на негативну листу због проблема везаних за илегалну миграцију и криминал. Македонија, Србија и Црна Гора су 2009. године, а Босна и Херцеговина и Албанија 2010. године пребачене са негативне на позитивну, белу шенген листу.

Споразумом из Амстердама 1999. године дата је компетенција Европској унији и њеним чланицама за креирање политика према миграцијама и азилантима. Све државе су се обавезале на поштовање минималних загарантованих права азиланата. Разматране су и политике према сједињавању породице, услови усељавања због запошљавања, као и статус становника трећих земаља који у дужем периоду бораве у државама чланицама ЕУ. Лисабонским споразумом потписаним децембра 2009. године предвиђена је измена одређених тачака, како би се кориговале политичке и правне структуре Европске уније. Према уговору из Лисабона, имиграциона политика се уређује начелом солидарности и праведном расподелом одговорности међу државама чланицама, што укључује и финансијски момент. Тако је Европска комисија у периоду 2012–2013. пружила целокупну финансијску подршку за више од 90 пројеката у области миграција у многим земљама у развоју. Уз то су државе чланице уложиле додатна финансијска средства за спровођење глобалног приступа миграцији и мобилности.

Поред ових важних споразума, навешћемо и програме Европске уније усвојене на почетку XXI века, а који регулишу просторну мобилност становништва. Тамперо програм (2000-2005) гарантује апсолутну слободу кретања на територији Европске уније за све њене држављане и за све имигранте који легално бораве на овом простору. То значи да се свако може кретати, пресељавати, живети и радити на читавој територији ЕУ, једном када се легално усели. Један од најзначајнијих одредница овог програма јесте позив да се развије заједничка политика према азилантима и имигрантима. Циљ овакве политике би био успостављање јединственог или усклађеног пута за имигранте и азиланте да траже и добију улазак у све државе чланице. Да би се овакав циљ постигао, у Тамперо програму се нарочито сугерише на сарадњи са земљама порекла миграната и тражилаца азила на изградњи јединственог система за њихов прихват, фер третман и управљања миграцијама, укључујући и санкције за кријумчаре људи и нерегуларне мигранте (http://ec.europa.eu/councils/bx20040617/tampere_09_2002_en.pdf).

Вишегодишњи програм који је усвојила Европска комисија 2004. године, који је познат и као Хашки програм, садржи 10 приоритета за

Европску унију од 2005. до 2010. године. Они се односе на јачање слобода, безбедности и правде. У оквиру регулисања миграционих токова и њиховог обима неопходно је да се дефинише уравнотежен приступ миграцијама, који укључује борбу против илегалних миграција, трговине људима и креирање плана за легалне токове. Предложено је оснивање агенције FRONTEX која би штитила спољне границе ЕУ. Такође, указано је на важност креирања информационог система за добијање виза, као и израда путних докумената са биометријском идентификацијом. Предложена је и заједничка процедуре за добијање азила. Још једна важна одредница је и максимизирање позитивних утицаја миграција, који се односе на интеграцију миграната, преко креирања Европског оквира за интеграцију (http://europa.eu/legislation_summaries).

На успесима који су постигли програми Тамперо (2000-2005) и Хаг (2005-2010), значајан напредак је начињен на пољу управљања миграцијама. Међународне граничне контроле су укинуте у оквиру Шенгенског простора, а унутрашње границе између земаља чланица се третирају на доследнији начин. Кроз развој Глобалног приступа миграцијама (ГАММ)³ спољна димензија миграционе политике ЕУ је фокусирана на дијалогу и сарадњи са трећим земљама, која је базирана на заједничком интересу. Значајни кораци су начињени ка креирању Европског система азила. Европске агенције као што су Еуропол, Агенција ЕУ за основна права, Фронтекс су достигли оперативну зрелост у својој области деловања. И поред тога, намеће се потреба за новом агендом која ће омогућити Европској унији и њеним државама чланицама даљи напредак на овом пољу у циљу креирања одговора на будуће изазове. Из тог разлога је Европска комисија усвојила нови вишегодишњи програм познат као Стокхолмски програм (2010-2014), којим су постављени одређени приоритети који се односе на миграциона кретања, указано је на неопходност креирања дугорочне и свеобухватне миграционе политике, која је базирана на солидарности и одговорности, као кључне политике ЕУ. Сврхосходно управљање миграцијама треба да буде од користи свим послодавцима. Европски споразум о имиграцији и азилантима (2008) даје јасну базу за даљи развој на овом пољу. (Ђорђевић, Б., 2009, http://www.eujusticia.net/images/uploads/pdf/the_stockholm_programme.pdf).

Закључак

Имигранти који живе у ЕУ могу се успешно интегрисати само активним учествовањем на свим друштвеним нивоима, пре свега у при-

---

³ Глобални приступ миграцијама ЕУ (ГАММ) општи је оквир за спољну миграциону политику. Њиме се обликује дијалог и сарадња са земљама изван ЕУ-е у подручју миграција и азила и то у складу са спољном и развојном политиком ЕУ.

вредном и друштвеном развоју, као и културној разноликости ЕУ. Повратак нерегуларних усељеника у њихове матичне земље такође је кључан елемент одрживе и веродостојне политике усељавања. За повратак држављана земаља ван ЕУ који ту нелегално бораве, узимају се у обзир њихова основна права, па им се пре свега даје право на добровољни одлазак.

Партнерство за мобилност, лакше издавање виза у комбинацији са споразумима о реадмисији и заједничка правила о визама и даље су важни политички инструменти, али потребно је уложити додатне напоре како би се осигурали привредни раст, конкурентност и донела решења која третирају негативне стране миграције, као што су трговина људима и кријумчарење миграната.

ЛИТЕРАТУРА И ИЗВОРИ

- Billari F. C., G. Dalla-Zuanna, G., (2011). Is replacment migration actually taking place in low-fertility countries?, *Genus*, 67 (3): 105-123.
- Pribytkova I., Gromovs J. (2007). *Migration Trends 2004–2006*. Soderkoping Process countries. International Organization for Migration, European Commission http://www.iom.org.ua/img_collection/im118_1.pdf
- Обрадовић С. (2014). *Миграциона политика Европске Уније*. Завршни рад, Универзитет у Београду - Географски факултет, Београд.
www.europarl.europa.eu
- Ђорђевић, Б., 2009, Европска политика управљања миграционим токовима и Србија као њен део, *Безбедност Западног Балкана*, (12), 78-91.
- Полети, Д., (2013). *Савремене радне миграције у европском контексту – економски и политички аспекти*, *Социологија*, (LV/2), 333-348.
www.frontex.europa.eu
www.unhcr.org
www.worldpopulationreview
www.epp.eurostat.ec.europa.eu
<http://www.europa.rs>
<http://register.consilium.europa.eu>
<http://www.eujusticia.net>
http://europa.eu/legislation_summaries
<http://ec.europa.eu>

Danica Šantić
Slavica Obradović

EU POLICY TOWARD MIGRATION FLOWS

Summary

Immigration is a crucial issue in the European Union (EU) because of its impact in field of demography, geography, economy, politics and culture. That is why is very important to create policy toward migration at the national levels which are harmonized among all

member state, and will lead to success and determine the positions of member states when negotiating in the European Council, especially in the terms of actual migration flows. This article is demonstrating the current situation in the field of migration and explaining the need for reshaping existing migration politics and agreements such as agreements from Tampere, Hague, Amsterdam, Stockholm. It is necessary to determine and direct the activities of the state and society in order to more purposeful economic, social and spatial development, which should be reflected through measures of population policy of deployment of human resources in kvntitativnom, above all in qualitative terms, it is a very important demographic challenge.